

HAR TIDLIGERE ERFARING BETYDNING FOR LÆRING?

Prosjektrapport for

Ingfrid Kristoffersen og Marit Nergaard Aas

Diakonissehjemmets Sykepleierhøgskole
Haraldsplass

F O R O R D .

Vi vil takke Rådet for høgskoleutdanning i helse- og sosialfag (RHHS) som tildelte oss kr.60000,00 for å gjennomføre dette prosjektet. Det gjorde at vi kunne kjøpe oss ut av en del studentundervisning, eksamensretting m.m og kunne i større grad konsentrere oss om prosjektet. Uten dette tilskuddet hadde det vært vanskelig å få prosjektet i havn.

Vi er begge to meget opptatt av hvordan vi kan tilrettelegge praksisstudiene for studentene i sykepleierutdanningen, og det har derfor vært veldig inspirerende og utfordrende å arbeide med denne problemstillingen. Det har absolutt gitt mersmak å jobbe videre med pedagogisk tilrettelegging av studenters praksisstudier. Vi ser det positivt at RHHS prioriterer utviklingsarbeid som setter fokus på læring i praksis.

Vi takker for god, oppfølgende veiledning av Herdis Alvsvåg og for all hjelp og oppmuntring vi har fått underveis av kolleger ved Diakonissehjemmets Sykepleierhøgskole Haraldsplass. Dette har vært med på å gi oss gnist når den var borte.

Bergen 15 des. 1994

Ingfrid Kristoffersen og Marit Nergaard Aas

INNHOLDSFORTEGNELSE.

1.0	INNLEDNING.	1
	1.1 Bakgrunn for prosjektet.	1
	1.2 Problemstilling.	1
	1.3 Syn på kunnskap og syn på læring.	2
2.0	TILNÆRMINGSMÅTE TIL FELTET.	4
	2.1 Spørreskjema til studentene.	4
	2.2 Evalueringsskjema til studentene.	5
	2.3 Evalueringsskjema til lærerne.	6
	2.4 Dagboksnotat.	6
	2.5 Informasjon.	7
3.0	INDIVIDUELL LÆRING.	9
	3.1 Menneskesyn og samhandling.	9
	3.2 Bevisst på maktrelasjoner.	10
	3.3 Praksisstudiets muligheter for individuell læring.	11

4.0	UNDERVISNINGSMETODER I PRAKSIS.	12
	4.1 <i>Praksisrettet undervisning (PRU).</i>	12
	4.2 <i>Individuell målsetting.</i>	12
	4.3 <i>"Læringstrappen".</i>	13
	4.4 <i>Dagboksnotat.</i>	15
	4.5 <i>Veiledning.</i>	15
5.0	HAR TIDLIGERE ERFARING BETYDNING FOR LÆRING ?	17
	5.1 <i>Dagboksnotat.</i>	17
	5.2 <i>"Læringstrappen".</i>	18
	5.3 <i>Individuell målsetting.</i>	20
	5.4 <i>Praksisrettet undervisning (PRU).</i>	21
	5.5 <i>Konsekvenser for neste praksisperiode.</i>	21
6.0	OPPSUMMERING.	23
7.0	LITTERATURLISTE.	25

1.0 INNLEDNING.

1.1 Bakgrunn for prosjektet.

Evalueringsskjemaene fra lærerne har vi bare benyttet som kommentarer i prosjektet.

1.3 Syn på kunnskap og syn på læring.

Kunnskap kan deles inn i påstandskunnskap og fortrolighetskunnskap (Martinsen K. 1989). Påstandskunnskap er fakta og ord som vi kan lese oss til. Fortrolighetskunnskap kan uttrykkes i handling, som vises gjennom klokskap, skjønnsutøvelse og faglig vurdering. Ved fortrolighetskunnskap er samhandlingen mellom student og lærer avgjørende. Hildur Ve (1990) sier at praksiskunnskap består av å fange opp mulighetene i den aktuelle situasjonen er i. Og etikk blir synliggjort i samhandling med pasienten og studenten. Vi ser det som en utfordring å bidra til å forene disse kunnskapsformene gjennom veiledning i praksisstudiene.

I utøvelse av sykepleie er sykepleieren selve redskapet. Faglig dyktighet viser seg gjennom studentens holdninger som kommer til syne i deres handlinger. I sykepleierhøgskoler og praksisfelt er en i dag mer og mer opptatt av studentens egnethet for sykepleieryrket. Det blir viktig å utvikle de positive egenskapene. Vi ønsker å tilrettelegge for personlig vekst, selvstendighet og øke handlingsberedskapen gjennom veiledning i praksisstudiet. Ved personlig vekstarbeid blir det viktig å ta utgangspunkt i studentens individuelle nivå, formet gjennom studentens utdanning og erfaringsbakgrunn.

Tidligere erfaring har først og fremst betydning tidlig i utdannings – og

læringsforløpet, derfor har det vært viktig å gjennomføre dette prosjektet i 1. årsavsnitt. Gjennom prosjektarbeidet har vi på bakgrunn av evalueringsskjemaer, muntlige kommentarer, utsagn og egne erfaringer ervervet oss en del viktige kunnskaper og refleksjoner. Disse vil vi her søke å formidle.

I prosjektrapporten omtaler vi studenten som hun. Vi er to lærere som gjennomfører prosjektet og velger å skrive oppgaven i "vi"-form. Denne formen er med på å ansvarliggjøre, det angår oss. Kunnskapen ønsker vi også skal angå leseren.

2.0 TILNÆRMINGSMÅTE TIL FELTET.

Studentene ble fordelt slik at det var studenter fra begge grupper ved samme avdeling i sykehjem, da kunne de være til hjelp for hverandre i praksisstudiet.

2.2 Evalueringsskjema til studentene.

Etter endt praksisstudie delte vi ut evalueringsskjema (vedlegg 2) til studentene. Hensikten med evalueringsskjema var å samle data for å utvikle arbeidsredskaper i den videre planleggingen av sykehjemspraksis. Vi ønsket å utvikle undervisningsmetoder som gjør bruk av studentens kunnskap og erfaring ut fra den enkeltes ståsted.

Evalueringsskjemaet har en skala fra 1 til 10 hvor 1 er mindre god og 10 er meget god. Det består av både åpne og lukkede spørsmål. I evalueringsskjemaet har vi lagt vekt på spørsmål knyttet til hvordan informasjonen har vært, læringsutbytte av individuell målsetting, dagboksnotat og "læringstrapp" (se pkt. 4.3) og videre utbytte av den praktiskrettede undervisningen PRU-ukene, som går over to uker i forkant av studentenes pasientrettede undervisning i sykehjem (se pkt. 4.1). Studentene måtte krysse av for hvilken gruppe de tilhørte. Slik kunne vi sammenligne svarene fra gruppe I og gruppe II. Til slutt spurte vi studentene om hvilke råd de vil gi til lærere og studenter som skal i praksisstudier neste periode. De erfaringene studentene har gjort kan være til nytte for neste gruppe studenter som skal ut i praksis.

Evalueringsskjemaet ble delt ut etter endt praksisstudie. 85% av studentene (24 av 28) som først hadde praksis leverte inn evalueringsskjema. Kun 50% (13 av 26) av de som hadde praksisstudier i følgende periode leverte inn. Vi

ser i ettertid at evalueringsskjemaet etter andre periode ble delt ut på et lite gunstig tidspunkt. Det ble delt ut rett før eksamen i samfunnsfag.

I gruppe I var det for begge perioder 59% (23 av 39) som leverte inn evalueringsskjema, i gruppe II var det for begge perioder 93% (14 av 15) som leverte inn.

3 Evalueringsskjema til lærerne.

Vi utarbeidet også evalueringsskjema til de lærerne (vedlegg 3) som fulgte studentene i praksisstudiene. Til sammen var vi fem lærere, tre utenom oss selv.

Hensikten med evalueringsskjemaet til lærerne er den samme som for studentenes evalueringsskjema og er utarbeidet over samme lest. Temaene ved spørsmålstilling er også de samme (informasjon, læringsmetodene, PRU og råd). Men spørsmålene er vinklet ut fra veileders ståsted.

Lærerne leverte inn to skjema, et for hver praksisperiode. Derved kunne vi sammenligne svarene fra første og andre periode. Alle lærerne leverte inn skjema. Vi to som har utarbeidet prosjektet svarte ikke på spørsmål om hvordan informasjonen var før og under prosjektet, den informasjonen var det vi selv som ga.

4 Dagboksnotat.

Studenten fikk i arbeid å skrive åtte dagboksnotater, et hver uke. Tre uker hadde de fått oppgitt obligatorisk tema for hva de skulle skrive om. Et om en etisk problemstilling, et om kommunikasjon, og et om enten forebygging av komplikasjoner ved immobilitet eller et om forflytningsteknikk.

De andre ukene var temaet for dagboksnotat valgfritt.

Lærerne fikk de obligatoriske dagboksnotatene inn til lesing, og ga skriftlig

tilbakemelding. De andre summet studentene sammen om to og to på samtaletime.

2.5 Informasjon.

Informasjon vedrørende prosjektet ble gitt til studentene og alle praksisplassene. Dessuten ble lærerne som i tillegg til oss skulle ha studenter i praksisstudiet informert.

– Studentene.

Studentene fikk også informasjonsskriv før de undertegnet om de ville være med (vedlegg 4).

I PRU-ukene informerte vi grundig vedrørende læringsmetodene som de også fikk prøve ut. Lærerne ga skriftlig og muntlig tilbakemelding. Videre hadde vi samtaler med studentene i praksisstudiet. Vi hadde også hele veiledningsdager sammen med to og to studenter der vi stelte en eller flere pasienter sammen, og samtalte etterpå (se punkt 3.3 og 4.0).

–Praksisfeltet.

Vi hadde informasjonsmøter på samtlige praksisplasser på forhånd hvor vi også spurte om de var villige til å delta i prosjektet. Noen steder viste de stor interesse for prosjektet. Et sted var det en ung sykepleier som uttalte vedrørende "læringstrappen"(vedlegg 5): "Skulle ønsket jeg hadde hatt et slikt redskap i min utdanning, tror da min egen utvikling i praksis hadde gått raskere, ville visst hva jeg skulle strekke meg mot."

Et sted var de mer skeptiske, de tok det forbehold at "læringstrappen "måtte være studentens ansvar å bruke, de syntes det var vanskelig å forholde seg

til så mange nye ting. Vi arrangerte nye møter med praksisplassene etter at første studentgruppe hadde avsluttet sine praksisstudier. Vi samtalte om hvordan det hadde gått. I tillegg hadde vi lærere kontinuerlig kontakt med praksisfeltet når vi veiledet studentene i sykepleie til pasienten.

Et problem ved våre møter var at alle hadde ikke anledning til å møte og derved nådde ikke informasjonen ut til alle.

-Lærerne.

Lærerne var med på informasjonsmøte ved det sykehjem de skulle ha studenter i veiledning. I tillegg var alle med unntak av en, med på PRU-ukene. Neste møte vi hadde var i forbindelse med utlevering av evalueringsskjema til lærerne. Vi så at det var helt nødvendig at vi lærere møttes regelmessig ,og i den siste praksisperioden hadde vi møter hver annen uke. Disse viste seg å være nyttige. Vi skrev løpende rapport under hele prosjektet.

3.0 INDIVIDUELL LÆRING.

Unn Stålsett (1991 s.31) ser på læring som en utvidelse av det vi vet fra før. Det må være et visst samsvar mellom ny kunnskap og erfaring og den allerede ervervede kunnskap. Ellers synes det nye å bli utestengt fra vår bevissthet.

3.1 Menneskesyn og samhandling.

Vi tar utgangspunkt i et humanistisk perspektiv på mennesket og menneskelig samhandling. Et humanistisk menneskesyn ser et hvert menneske som unikt, det har verdi i seg selv, og opplever verden på sin måte. Dette på bakgrunn av erfaringer, opplevelser, kunnskaper og verdier som en har tilegnet seg. Mennesket streber etter vekst, modning og positive erfaringer (Håkonsen 1994 s.34, Martinsen 1993).

Dette sier oss at vi som veiledere må ta utgangspunkt i studenten som person i vår veiledning, og la dette være retningsgivende. Ingen studenter er like. I veiledning er vi avhengig av nær samhandling mellom student og veileder. Vi er inne i studentens opplevelsesfelt for å være i Jourards (1981) tenkning. Jourard beskriver dette som det en person opplever, tenker og føler. Det er viktig å arbeide innenfor dette område om vi skal utvikle oss som mennesker. Når vi som veiledere er innenfor studentens opplevelsesfelt, har vi mulighet til individuell veiledning og studenten har mulighet til vekst og modning. Her må vi trå med den største varsomhet. Vi tror lærer også må tørre å vise sin sårbarhet i møte med studenten. Det åpner for et mer likeverdig forhold.

En kan spørre hvorfor inviterer noen studenter lærer inn, andre ikke? For ethvert menneske betyr det utrolig mye å bli sett av andre for at en skal ha mulighet til å utvikle seg. Ofte ser vi at det er de utadvendte, trygge og ofte

flinke studentene som blir best ivaretatt i en læringssituasjon. Men det er kanskje enda viktigere for den beskjedne å oppleve og bli sett av lærer. Disse studentenes kvaliteter får vi ikke umiddelbart øye på, men ved at lærer viser dem oppmerksomhet kan tryggheten vokse og studentenes mer skjulte, kvalitative og flotte sider bli mer synlige. Å bli sett er med å øke den personlige veksten. Vekst skjer i samspill mellom mennesker.

3.2 Bevisst på maktrelasjoner.

Lærer er både veileder og "dommer."

Denne rollen er vanskelig både for student og lærer å forholde seg til. Lærer er veileder og det er også vi som evaluerer studenten i praktisk dyktighet og derved bestemmer om studenten skal få bestått eller ikke bestått praksisstudiet. Dette kan være med å hindre at studenten er ærlig i læringssituasjonen, åpner opp og viser hvem hun er.

Som lærer har jeg makt, men er jeg denne makten bevisst? Poul Breindahl (1989 s.23) mener at; "Det er fare på ferde om makten ikke tenkes".

Makten er alltid tilstede i et lærer-studentforhold. Det er lærer i kraft av sin rolle som setter tone på relasjonen. Makten er der, men hvordan bruke den positivt til det beste for studenten i hennes læringssituasjon? Martinsen (1993,s.79) sier at ; "En moralsk ansvarlig maktutøvelse innebærer å vurdere en situasjon slik at den andres handlingsrom kan bli større." Lærer kan bruke sin innflytelse til å skape et likeverdig forhold med stor grad av frihet, der studenten blir hørt, sett og tatt på alvor, et jeg- du forhold.

3.3 Praksisstudiets muligheter for individuell læring.

I praksisstudiene møter lærer studentene i små grupper (maks ti studenter). På våre veiledningsdager går vi med kun to studenter om gangen. Dette gir oss anledning til å bli kjent med studenten. Vi har en nærhet til hverandre som øker muligheten til å møte studenten i hennes opplevelsesfelt. Dette gir praksisstudiene store muligheter for individuell læring.

Sykepleie er et praktisk yrke og utøvelse av sykepleie er en viktig erfaringslæring. A.Hofset (1992) sier omskrevet at en kan lære om å foreta fotstell til en pasient, men å gjøre det kan kun læres i praksis. I praksis er vi i situasjonen og meningen med det en lærer blir tydeligere. Dette må vi utnytte.

4.0 UNDERVISNINGSMETODER I PRAKSIS.

Undervisningsmetodene som vi har brukt tar utgangspunkt i studentens individuelle nivå og gir ansvar for egen læring.

4.1 Praksisrettet undervisning (PRU).

På bakgrunn av rammeplanen for sykepleierutdanning har høgskolen innført to ukers undervisning på demonstrasjonsrommet i forkant av praksisstudiet. Studentene får undervisning og veiledning i tema som er nær knyttet til den reelle praksissituasjonen. I ukene inngår mye egentrening, hvor studenten veksler mellom å være leder i en pleiesituasjon, er assistent og pasient. De skal også trene seg i å gi beskrivende tilbakemelding ut fra de rollene de har.

4.2 Individuell målsetting.

Studentene skulle i løpet av praksisperioden utarbeide fire individuelle målsettinger, disse var for to uker ad gangen. Målsettingene inneholdt praktiske handlingsmål, utviklingsmål og verdimål. Skjematisk utgangspunkt for skriving av målene var spørreordene hva ? hvordan ? og hvorfor ?. HVA, beskriver læringsmålet. HVORDAN, beskriver hvilke handlinger som må utføres for å nå målet og HVORFOR blir begrunningene for mål og handlinger.

Hensikt med å bruke individuelle målsettinger er at studenten blir bevisst på hva hun skal arbeide med både når det gjelder praktiske handlinger og verdiene som ligger til grunn for handlingene. Individuell målsetting er her et godt hjelpemiddel til å strukturere dagen og klargjør for studenten hva hun skal ha fokus på. Samtidig er det med å bidra til at studenten får mer innsikt i handlingene hun skriver opp og senere utfører. Når studenten skal arbeide med skriving av målsetting, tar hun utgangspunkt i sin erfaring og sitt

ståsted. Det er viktig at studenten skriver målsetting ut fra egne behov og ikke ut fra lærers ønsker.

De generelle målene for praksisstudiet er nedfelt i fagplanen og i "læringstrappen" har vi konkretisert dem. Disse ble hjelpemidler ved skriving av individuell målsetting og gjorde læringsprosessen mer oversiktlig for studenten. Handlingsmålene er mest konkrete og derved lettest å forholde seg til. Studenten skulle skrive to handlingsmål, et utviklingsmål og et verdimål hver annen uke. Studenten kunne la samme mål gå igjen flere uker. Vi forventet da at det var progresjon i nivået i målbeskrivelsene. Tilsammen i løpet av den åtte uker lange praksisperioden skulle hver student skrive minst to utviklings- og verdimål og flere handlingsmål.

Vi mennesker er ofte mer vant til å tenke gjennom våre svake sider enn de sterke sidene. Det er helt nødvendig om personlig vekst skal oppnås å bli bevisst både styrke og svakhet. Det er de sterke sidene som skal være drivkraften fremover i arbeidet med de sidene som trenger utvikling. Ved at studenten får satt ord på hva hun skal arbeide med, hvordan det skal gjøres og må begrunne hvorfor det er viktig, er det med å gi mening i arbeidet for studenten i hennes læring og utvikling. Opplevelse av mening er vesentlig for motivasjonen som er drivkraften i læringen. Det er her utfordringen for oss lærere ligger, å bidra til å skape et trygt og utfordrende læringsmiljø for studentene.

4.3 "Læringstrappen".

Det er tidligere vist til vedlegg 5 når det gjelder "læringstrappen". I det følgende vil vi redegjøre nærmere for den. De generelle målene for praksisperioden er beskrevet i fagplanen (vedlegg 6). Disse ble konkretisert i delmål. Delmålene ble fordelt i forhold til tre læringsnivåer. Nivåene utgjør trinnene i læringsprosessen, en læringstrapp.

Nivå 1 er mål som angir enkle praktiske handlinger , med fokus på rett fremgangsmåte , riktig utstyr og oppøvelse av håndlaget.

Nivå 2 er refleksjon over handling, samhandling med pasienten og pasientens opplevelse.

Nivå 3 er en dypere refleksjon der det etiske aspektet og større sammenhenger kommer sterkere inn.

Handal og Lauvås (1983, s,32) sin tenkning er utgangspunktet for vår oppdeling i tre læringsnivåer. "Læringstrappen" viser progresjon fra det enkle til det mer kompliserte og sammensatte. "Læringstrappen" er et redskap ved skriving av individuell målsetting og samtalegrunnlag på veiledningsdager med lærer, hvor studentens læringsbehov er i fokus. Videre brukes den i samtaler med praksisveileder og danner også et utgangspunkt for evalueringssamtale. "Læringstrappen" bidrar til å synliggjøre personlig vekst. På skissen kan studenten selv vurdere hvor hun står og hva hun må strekke seg etter. Dette kan virke motiverende. På den andre side kan den virke overveldende, det er så mye som forventes av studenten og dette kan blokkere for læring. Av den grunn ber vi studenten brette arket i tre for å konsentrere seg om et nivå ad gangen. Dette gir frihet til å velge fokus i de forskjellige ukene. Frihet er et godt utgangspunkt for læring, men det krever stor grad av egenaktivitet og trygghet på seg selv, og trygghet i læresituasjonen. Dette så vi også i praksis.

Nye arbeidsredskaper krever tid, det viste seg tydeligst i forbindelse med "læringstrappen". Som veiledere så vi at ukjente ting krever mye informasjon og kontinuerlig oppfølging til brukerne. Endel studenter hadde problemer med å se hvilket nivå de hadde sin hovedtyngde på. Med nivåtenkning mener vi hvor studenten har sitt ståsted stilt overfor visse handlinger, kunnskaper og erfaringer. Studenten vil også gå frem og tilbake mellom nivåene alt etter

om situasjonen er kjent eller ukjent. Noen savnet en klarere presisering av når de hadde nådd målene. Som lærere er vi ikke sikker på om det er pedagogisk gunstig å konkretisere dem mer.

Vi mener at "læringstrappen" er et godt arbeidsredskap, men vil ta hensyn til det studenter og veiledere ga uttrykk for.

4.4 Dagboksnotat.

Ved skriving av dagboksnotat "tvinges" studenten til refleksjon og ettertanke over det hun gjør og opplever i en travel hverdag i praksis. Praktisk handling uten refleksjon blir rutine og gir lite læringsutbytte. Florence Nightingale sa i sin tid at en kan ha et års erfaring 30 ganger eller 30 års erfaring. Kari Martinsen (1993 s.143) beskriver kunnskap som både påstandskunnskap og evne til moralske handling. Den moralske handling er å vise at du vil den andre vel gjennom dine handlinger overfor pasienten og studenten. Den moralske handling må læres i praksis. Den utvikles i konkrete situasjoner og ved refleksjon over disse. I de moralske handlinger er kunnskap, ferdigheter og holdninger en integrert enhet. En handler som ettertenksomme, reflekterte og omtensomme studenter, lærere eller sykepleiere. Å skrive om situasjonen f.eks. i dagboksnotat bidrar til refleksjon over konkret handlingspraksis.

4.5 Veiledning.

Veiledning har som siktepunkt å sette igang en utviklingsprosess hos studenten. Prinsippet er læring gjennom refleksjon og erkjennelse. Studenten får muligheter til innsikt i faglige og personlige spørsmål, handlingsberedskapen og mulighetene økes.

I praktisk veiledning har vi nærhet til studentens samhandling med pasient, medstudent og medarbeider. For å få til en god veiledningssituasjon trengs der et samspill mellom student og veileder hvor begge parter føler trygghet. Måten studenten møtes på av veileder har igjen betydning for hvordan studenten møter pasienten i neste omgang.

Det er vesentlig at studenten arbeider med selvutvikling. Som sykepleiere er vi selv redskapet i samhandling med pasienten. Hennes forutsetning for å komme pasienten i møte for derved å kunne yte den sykepleie som pasienten virkelig trenger, er avhengig av hennes egen faglige og personlige utvikling. Det å være i praksis er en stor utfordring og påkjenning for en førsteårsstudent. De utfordres på sine verdier og holdninger. For mange av dem er det første gang de står i nær relasjon til et ukjent menneske, samtidig forventer vi at studenten skal gå aktivt inn i læresituasjonen. Grunnen til at vi legger så stor vekt på et gunstig læringsmiljø i veiledningssituasjonen er å bidra til å øke studentens handlingsrom. Da må vi være åpne for studentens individuelle erfaringsbakgrunn.

Utgangspunkt for veiledning er studentens erfaringsbakgrunn, deres kunnskaper, erfaringer og verdier. Det har betydning for personens handling i nye praksissituasjoner. Verdiene våre viser seg i handling, dette gjelder også våre skjulte verdier.

5.0 HAR TIDLIGERE ERFARING BETYDNING FOR LÆRING?

Vi vil nå ta utgangspunkt i studentenes evalueringsskjema og se på forskjellene mellom gruppe I, de med liten eller ingen erfaring, og gruppe II de med noe erfaring. Detaljert og fullstendig oversikt finnes i vedlegg 8. Ut fra evalueringsskjemaene ser vi forbausende liten forskjell i svarene mellom gruppe I og gruppe II.

5.1 Dagboksnotat.

Når det gjelder dagboksnotat og spørsmål om retningslinjer (vedlegg 7) og utbytte av å skrive, ser vi at gruppe II, de med erfaring, evaluerer dette punktet i sin helhet lavere enn gruppe I. Vi stilte oss spørsmålet, hvorfor? Kan det ha sammenheng med at i gruppe I er det mange som kommer direkte fra videregående skole eller annen utdanning, og har mer erfaring i å formulere seg skriftlig?

En del av de erfarne i gruppe II ga uttrykk for at de vegret seg for å skrive. Da kan det forventes at studentene i gruppe II vil ha økende utbytte av dagboksnotater utover i utdanningen, etter som de får mer trening i å reflektere gjennom skriving.

Lærerne som hadde studenter fra gruppe I og II, i praksis uttalte at de så en større refleksjon i dagboksnotatene hos årets studenter sett under ett i forhold til tidligere års studenter. Særlig viste dette seg ved beskrivelse av etiske dilemmaer i dagboksnotatene.

Studentene har tidligere år også skrevet dagboksnotater. Forskjellen er at for årets studenter har vi utarbeidet nye retningslinjer. Disse er utarbeidet på bakgrunn av Bjerknes og Bjørk (1991) sitt pilotprosjekt. Denne inneholder

spørsmål til refleksjon. En del studenter ga uttrykk for at det var vanskelig å følge retningslinjene i starten.

Tilbakemelding fra lærer opplevdes som viktig for studenten. En student ønsket flere obligatoriske dagboksnotater. En student opplevde det som en plikt, uten engasjement. Et forslag var at den enkelte student selv kunne velge tidspunkt for de obligatoriske dagboksnotatene. Kommentarer som gikk igjen fra de fleste var; at det er nyttig å sette ord på tanker og følelser. Ved å reflektere gjennom skriving så de flere sider av seg selv og fikk større helhet i arbeidssituasjonen.

Å lese opp dagboksnotatene for hverandre i summegrupper to og to studenter, skapte prestasjonspress selv om det ble understreket fra lærer at det var frivillig hva og hvor mye en leste opp, dette kan være med på å begrense åpenheten. En student opplevde å være "ferdig med" dagboksnotat etter skriving av det. Gruppe II hadde minst utbytte av å dele dagboksnotatet med andre. Evaluering av dagboksnotat bekrefter at det er en gunstig metode å lære seg selv og sine tanker å kjenne og derved ha muligheter til personlig vekst. Handling uten refleksjon gir ingen læring.

Men vi er inne på studentens opplevelsesfelt, og trygghet må være tilstede for at en skal åpne seg for medstudent og reflektere sammen. Kjennskap til og trygghet på de andre studentene var ikke tilstrekkelig på det tidspunkt de ble oppfordret til å dele dagboksnotater med en medstudent.

5.2 "Læringstrappen".

"Læringstrappen" er likt evaluert som arbeidsredskap av begge grupper og den er benyttet like mye. Dette overrasket oss. Men vi ser i ettertid at dette er et like godt arbeidsredskap for alle både de med erfaring og de uten.

"Læringstrappen" ble generelt benyttet mer i andre praksisperiode. Dette vises også i kommentarene i evalueringsskjemaene. Praksisveiledere og

lærere benyttet også "læringstrappen" mer i andre perioden. Dette forteller oss at nye hjelpemidler tar det tid å lære og bli trygg på for å benytte. Som lærer må jeg selv bli trygg på metoden for å kunne benytte den maksimalt. Vi registrerte at studenter fra gruppe II, de med erfaring, gikk raskt fra nivå 1 til nivå 2, de hadde til en viss grad tilegnet seg rutinene og håndlaget tidligere. Noen stagnerte med hovedtyngde i nivå 2 . Nivå 3 krever mer refleksjon og innsikt. Hos studenter fra gruppe I så vi i flere tilfeller det motsatte. De brukte lengre tid på nivå 1, men beveget seg raskere fra nivå 2 og nådde ofte svært langt i nivå 3 i "læringstrappen". Dette sier oss at det er mer enn tidligere erfaring som påvirker faglig og personlig læring og vekst. Tidligere erfaring har først og fremst betydning tidlig i utdanningsforløpet. Vi har sett at også andre individuelle egenskaper hos studenten er vesentlige for læring. Vi kan nevne trekk ved personligheten som studentens selvbilde, om en er innadvendt eller utadvendt og ikke minst den personlige tryggheten.

En viktig utfordring til oss lærere i fortsettelsen blir hvordan vi kan hjelpe studenten videre når hun synes å bli værende på nivå 2? Hvordan kan vi støtte studenten slik at læring og utvikling fortsetter?

Vi registrerte at ingen av studentene uttalte at de "lærte ingenting" i de praktiske studiene slik vi hadde erfart fra tidligere kull med studenter med mye erfaring. Vi hadde flere hjelpepleiere i gruppe II som var topp motiverte gjennom hele praksisperioden. Kan noe av grunnen være at de ble fokusert på i dette prosjektet, deres erfaring ble gjort til tema? En student skrev at det var moro å få være med i prosjektet.

"Læringstrappen" kunne vært mer konkretisert, den var vanskelig å forstå for enkelte. Noen spurte; "når kan jeg vite at jeg har nådd et mål". Mange opplevde den som et godt arbeidsredskap ved skriving av individuell målsetting og arbeid i avdelingen. Den ga en pekepinn om forventningene fra skolen. En sa det var kunstig å dele i trinn, det ble for skjematisk. Andre

syntes at den var vanskelig å benytte. Ut fra kommentarene ser vi at den er lite benyttet sammen med praksisveileder. For de fleste var nok dette et uvant arbeidsredskap både for studenter, praksisveileder og lærere.

Ser vi på studentens bruk av "læringstrappen" sammen med praksisveileder, er det gruppe II som har benyttet den minst. Samme tendens som for dagboksnotater gjør seg altså gjeldende. De med mest praktisk erfaring tar minst i bruk høgskolens skriftlige læringshjelpemidler.

5.3 Individuell målsetting.

Mange studenter sa at skriving av individuell målsetting var et godt arbeidsredskap og hjalp dem til å strukturere dagen og de lærte mer selv om gruppe I hadde noe større utbytte, er forskjellen mellom gruppene minimal. Målsettingen ga et press, og de ble mer bevisst på hva de skulle bruke tiden til. Noen uttalte at den var vanskelig å kombinere med arbeidet i avdelingen. Antall individuelle målsettinger ble for mange og noen fikk for liten tid til å arbeide med målene. Det viste seg og at den har vært lite brukt i samarbeid med praksisveileder.

Igjen ser vi at det er gruppe II som i minst grad har benyttet målsettingen i samarbeidet med praksisveileder. Å arbeide målrettet er med på å organisere og effektivisere læringen. Evalueringen viser at antall målsettinger var for mange. Dette er i overensstemmelse med uttalelser fra praksisfeltet. De ønsker at studentene har færrest mulig skriftlige oppgaver mens de er i praksisstudiet, slik at studentene i større grad kan konsentrere seg om de praktiske og pasientsenterte gjøremålene.

K. Heggen uttalte i sitt foredrag på RHHS sin praksiskonferanse (des. 1994) at vi ikke må gi studentene for mange "skoleting" mens de er i praksisstudiene. Dette er med å isolere studentene fra praksisfellesskapet og kan virke forstyrrende for læring i praksisfeltet. Vårt prosjekt viser at det er de

studentene med mest teoretisk skolering som i størst grad benytter seg av og har utbytte av "skoletingene" mens de er i praksisstudier.

5.4 Praksisrettet undervisning (PRU).

Gruppe I og II skiller seg ikke vesentlig mht. faglig utbytte av PRU-ukene. Studentene uttalte at ukene ga forberedthet og trygghet før de skulle ut i praksis. De lærte ved å utføre på egenhånd under veiledning og fikk trening i å evaluere eget arbeid. En skrev; "Jeg gledet meg til hver dag". Imidlertid ønsket studentene mer samtale om forventninger til praksisperioden.

Læring ved egenaktivitet er en gunstig måte å lære på. Det er meningsfull læring knyttet nær opptil rolle i praksissituasjoner. Læringseffekten øker ved å arbeide i små grupper, det sikrer at hver enkelt student bli aktiv.

5.5 Konsekvenser for neste praksisperiode.

Vi hadde samtaletimer på praksisstedene med studentene en gang i uken. I timene følte studentene seg ivaretatt. Det var godt å få sette ord på ting de opplevde på avdelingen.

Vi tror det er helt nødvendig å møte hele studentgruppen samlet mens de er i praksis. Student og lærer kan reflektere sammen og støtte hverandre i en travel hverdag med mange frustrasjoner.

Siste punkt på evalueringsskjemaet omhandlet hvilke råd du vil gi til

medstudentene som skal ut i neste praksisperiode og til lærerne. Her fikk vi inn mange nyttige kommentarer. Studentene som skulle i praksis neste gang ga uttrykk for at disse rådene var gode å ta med seg og de var til god hjelp for lærerne i planlegging av ny praksisperiode.

Vi kan nevne kommentarer som:

Vær frimodig, få med deg det som skjer.

Bruk "læringstrappen" aktivt ved målsetting og på veiledningsdager med lærer.

Bruk "læringstrappen" og bruk tid på å sette ord på egenutvikling.

Gi medstudenter ros og konstruktiv kritikk, det gir vekst.

På bakgrunn av evalueringsskjemaene og våre egne erfaringer vil vi kommende studieår fortsette med undervisningsmetodene som er beskrevet. Men vi vil i større grad vektlegge informasjon til alle involverte parter. Antall dagboksnotater og individuelle målsettinger vil vi redusere. Vi vil også ta opp til diskusjon om studenten selv skal få velge når de skal skrive dagboksnotat over gitt tema.

Dessuten vil vi i langt større grad være oppmerksom på studenter med praktisk erfaringsbakgrunn og hvordan disse stiller i forhold til nivåene i "læringstrappen" og hvordan de forholder seg til høgskolens skriftlige læringsmidler. Det er på disse to områdene gruppe I og gruppe II vesentlig skiller lag. Her må høgskolen bevisstgjøre lærerne, slik at alle studenter blir møtt i forhold til sitt individuelle ståsted.

6.0 OPPSUMMERING.

***Utsagnet til S. Sandsmark er interessant og samtidig skremmende .
Dette blir vår neste utfordring!***

7.0 LITTERATURLISTE:

Breindal P.

"Etisk søkelys på den pædagogisk virksomhet".

T. Bergem (red.): I lærers hånd.

Bergen, NLA-forlaget 1989.

Fløistad G.

"Kultur- og verdiformiding i skolen".

T. Bergem (red.) I lærers hånd.

Bergen, NLA-forlaget 1989.

Grenstad N.M.

Å lære er å oppdage.

J.W. Cappelens forlag 1990.

Handal og Lauvås.

På egne vilkår.

J.W. Cappelens forlag 1983.

Hofstad A.

Å undervise studenter.

Universitetsforlaget A/S 1992.

Håkonsen K.

Psykologi.

Universitetsforlaget A/S 1994.

Jourard S.

The transparent self.

Van Nostrand Reinhold Comp. N.Y

Teachers C- Columbia University London 1981.

Løgstrup K.E.

Den etiske fordring.

København, Gyldendal 1989.

Martinsen K.
Fra Marx til Løgstrup – om etikk og sanselighet i sykepleien.
Tano A/S 1993.

Sandsmark S.
Pedagogers etiske valg.
Bergen, NLA-forlaget 1993

Stålsett, Sandal og Tveten.
Veiledningsmetodikk.
TANO 1991.

RAPPORT:

Bjerknes M. og Bjørk T.
"Refleksjon og læring i praksisundervisning".
Aker sykepleierhøgskole 1991.

ARTIKLER:

Martinsen K.
"Hvordan bli en reflektert praktiker"
Jubileumsseminar
Sogn og Fjordane sjukepleierhøgskole 1989.

Ve H.
"Kvinnens kunnskap–forutsetning for en alternativ fremtid"
I pose og sekk.
Emilia Press Oslo 1990.

Rammeplan for 3-årig utdanning i sykepleie 1989.

SPØRRESKJEMA.

Hensikten med spørreskjema er å gruppere studentene i to grupper og derved danne et grunnlag for gjennomføring av prosjektet.

1 Navn: _____

Alder: _____

2 Har du tidligere arbeidet innen helsevesenet?
(F.eks. som pleiemedhjelper, vaskehjelp, kjøkkenhjelp ved sykehus, sykehjem, hjemmesykepleien.)

ja

nei

I tilfelle ja, beskriv type(r) arbeid, hvor du har arbeidet, og angi tidsrom. (Med tidsrom mener vi arbeidets lengde og hvor sammenhengende perioden(e) har vært.

3 Mener du at du har teoretisk kunnskap i tillegg til videregående som har relevans for sykepleierutdannelsen, det være seg studier, skolegang, eller kurs.

ja

nei

I tilfelle ja, nevne hvilke og angi tidsrom. (Se spørsmål 3.)

4 Har du opplevd noe som har gitt deg erfaring som du mener har betydning i forhold til sykepleierutdannelsen. Vi tenker da på erfaring som kan knyttes til egen eller andres sykdom / krise. (Vi går ut fra J. Cullbergs defenisjon av krise "Psykisk reaksjon overfor plutselig indre og ytre vanskeligheter og problemer".)

Har svært liten eller ingen erfaring

Har erfaring

5 Har du eller har du hatt omsorg for friske barn?

ja

nei

Dersom ja, hvike type og angi tidsrom.

6 Mener du at du har annen erfaring som har betydning for sykepleierutdannelsen. I tilfelle hvilke? Vi tenker da på annen erfaring enn i spørsmål 4 og 5.

Er du det minste i tvil, ta kontakt. På forhånd takk!

Vennlig hilsen

Marit nergaard Aas
Ingfrid Kristoffersen.

DIAKONISSEHJEMMETS SYKEPLEIERHØGSKOLE
HARALDSPASS

EVALUERINGSSKJEMA ETTER SYKEHJEMSPRAKSIS.

Hensikt med evalueringsskjema:

- Et arbeidsredskap i den videre planlegging av sykehjemspraksis. For å utvide undervisningsmetoder som gjør bruk av studentenes kunnskap og erfaringer ut fra den enkeltes nivå.

1. Informasjon om prosjektet har vært :

Mindre god						meget god
1	3	5	7	9	10	

Kommentarer:

2. PRU-ukene:

- Utbytte av teoriundervisningen har vært:

Mindre god						meget god
1	3	5	7	9	10	

Kommentarer:

- Utbytte av å trene på egenhånd under veiledning har vært:

Mindre god						meget god
1	3	5	7	9	10	

Kommentarer:

- Utbytte av å jobbe med case har vært:

Mindre god						meget god
1	3	5	7	9	10	

Kommentarer:

- var det noe du savnet ja — nei —
- i tilfelle hva:

3. Dagboksnotat:

- Retningslinjene for skriving var:

god meget god

1 3 5 7 9 10

Kommentarer:

- Utbytte av å skrive har vært:

Mindre god meget god

1 3 5 7 9 10

Kommentarer:

- Utbytte av å lese det opp for hverandre har vært:

Mindre god meget god

1 3 5 7 9 10

Kommentarer:

4. Læringstrapp:

- Informasjon på forhånd var:

Mindre god meget god

1 3 5 7 9 10

Kommentarer:

- Som arbeidsredskap har læringstrappen vært:

Mindre god					meget god
1	3	5	7	9	10

Kommentarer:

- har benyttet læringstrappen i samtale med praksisveileder:

i liten grad					i stor grad
1	3	5	7	9	10

Kommentarer:

5. Målsetting.

- Utbytte av å skrive har vært:

Mindre godt					meget godt
1	3	5	7	9	10

Kommentarer:

- Utbytte av å bruke den i planlegging av læringssituasjoner har vært:

Mindre godt					meget godt
1	3	5	7	9	10

Kommentarer:

- Antall målsettinger har vært:

for få	passe		for mange
<hr/>			

Kommentarer:

- Har benyttet den i samarbeid med praksisveileder:
 i liten grad i stor grad

1 3 5 7 9 10

Kommentarer:

6. Samtaletimene.

- Utbytte av samtaletimene i praksis har vært:

mindre god meget god

1 3 5 7 9 10

Lengden på samtaletimen har vært:

for kort passe for lang

Kommentarer:

7. Hvilken gruppe tilhører du:

— gruppe I — gruppe II

8. Skolens opplegg som helhet:

- Utfra den erfaring som du nå sitter inne med - hvilke råd vil du gi til dine medstudenter som skal ut i sykehjemspraksis med tanke på skolens opplegg:

- Hvilke råd vil du gi oss lærere med tanke på PRU-ukene og sykehjemspraksis:

PÅ FORHÅND TAKK!

Marit Nergaard Aas

Ingfrid Kristoffersen

EVALUERINGSSKJEMA FOR LÆRERNE ETTER SYKEHJEMSPRAKSIS

Hensikten med evalueringsskjema:

Et arbeidsredskap i den videre planlegging av sykehjemspraksis for å utvikle undervisningsmetoder som gjør bruk av studentenes kunnskap og erfaringer ut fra den enkeltes nivå.

1. Hvordan var informasjonen på forhånd angående prosjektet:

Mindre god ----- meget god
1 ----- 5 ----- 10

Kommentarer:

2. Hvordan var informasjonen underveis:

Mindre god ----- meget god
1 ----- 5 ----- 10

Kommentarer:

3. Hvordan var studentenes forberedthet ved starten i år i forhold til tidligere år:

Mindre god ----- meget god
1 ----- 5 ----- 10

Kommentarer:

4. Hvordan har læringstrappen vært som hjelpemiddel i veiledningen av studentene:

Mindre god ----- meget god

1 ----- 5 ----- 10

Kommentarer:

5. Retningslinjer for skriving av dagboksnotat har vært:

Mindre godt ----- meget godt

1 ----- 5 ----- 10

Kommentarer:

6. Hvordan var studentenes evne til refleksjon i år i forhold til tidligere år:

Uforandret ----- økt

1 ----- 5 ----- 10

Kommentarer:

7. Hvordan var studentenes engasjement ved opplesing av dagboknotat med selvvalgt emne:

Lite ----- stort

1 ----- 5 ----- 10

Kommentarer:

8. Hvordan har målsettingene vært som hjelpemiddel i veiledningen av studentene:

Mindre godt meget godt

1 5 10

Kommentarer:

9. Å levere målsetting hver annen uke har vært:

For få passelig for mange

1 5 10

Kommentarer:

10. Hvordan har arbeidsbelastningen vært i år i forhold til tidligere år:

Liten stor

1 10

Kommentarer:

11. Ut fra den erfaringen du nå sitter inne med, hvilke råd vil du gi oss i den videre planlegging av praksisperioden:

Praksisperiode:

1

2

På forhånd takk!.

Vennlig hilsen

Marit Nergaard Aas

Ingfrid Kristoffersen

VI TRENGER DIN HJELP FOR Å GJENNOMFØRE PROSJEKTET.

Informasjon om prosjektet:

Prosessen startet ved evaluering av deltidsutdanningen ved skolen. Den viste behov for å forbedre praksisveiledningen i sykehjem.

Vi spurte oss selv, hvordan ta bedre vare på og utnytte studentenes tidligere erfaring. Det være seg:

- Hjelpepleierutdanning.
- Lang praktisk erfaring fra helsevesenet.
- Livserfaring som kan knyttes til egen eller andres sykdom, krise eller omsorg for barn.

Dette er nå blitt til et prosjekt og vi har fått midler fra Rådet for høgskoleutdanning i helse og sosialfag.

Prosjektets arbeidstittel er:

Hvordan utvikle undervisningsmetoder for å nå målene for praksisstudiet i sykehjem 1. år der en tar utgangspunkt i studentenes individuelle nivå?

Begrunnelse for valg av tema:

- Studentene har forskjellig bakgrunn og erfaring når de begynner på sykepleierskolen.
- Antall studenter på samme praksissted øker.
- Reduksjon av praksisperioden fra 10 til 8 uker.
- Ønsker å øke studentens ansvar for egen læring.

Hva betyr dette i praksis for de som blir med i prosjektet?

Å svare på et spørreskjema med 6 spørsmål. Dette skjema må vi ha navn på for å kunne dele dere i 2 grupper. En gruppe med liten eller ingen erfaring, og en gruppe med erfaring som kan knyttes til sykepleierutdannelsen. Vi må også ha navn for å kunne fordele dere i praksis. Dette skjema vil bli retunert og alle opplysninger blir behandlet konfidensielt og anonymisert i det videre arbeid.

Alle studentene følger samme undervisningsopplegg, forskjellen er at dere som er med i prosjektet må fylle ut et evalueringsskjema etter endt praksis. Dette leveres inn anonymt i en lukket konvolutt.

Du står fritt til å svare ja eller nei til å delta i prosjektet. Du har rett til å trekke deg på et hvilket som helst tidspunkt. Vi håper du tar utfordringen, vi er avhengig av deg for å kunne gjennomføre prosjektet.

På forhånd takk for hjelpen.

Jeg har lest det som står på forrige side og svarer:

- Ja jeg vil delta i prosjektet under de forutsetninger som er beskrevet her.
- Nei, jeg ønsker ikke å delta i prosjektet.

Begrunn

svaret: _____

Bergen, dato.....

Sign.....

Vennlig hilsen

Marit Nergaard Aas og

Ingfrid Kristoffersen.

LÆRINGSSTRAPPEN

NIVÅ 1

- Har ferdigheter i de mest sentrale prosedyre som finnes i sykehjem
- er kjent med utstyr og fremgangsmåte
- har håndlaget
- anvender bygg. prinsipp
- Samle data, identifisere behov, vurdere tilstand med utt på fysiske behov
- Rapportere sine observasjoner
- Informasjon til pas.
- evt. opplæring for sykepleiehandlung.

NIVÅ 2

- Utbytter kunnskap i kommunikasjon i samarbeid med pas.
- var for kroppsspråket, videreføire håndlg
- er bevisst sin spørsmålsstilling
- er bevisst egne holdninger
- arbeider med seni. dem. og afasi pas.
- Observasjon
- Skille mellom registrering og tolking
- Skrive i cardex, evt. kurve
- Vekt på psykiske og åndelige data
- Refleksjon før under og etter handling
- Anvender sykepleiekunnskap

NIVÅ 3

- Forventer dypere refleksjon ift. nivå 1 og 2.
- Viser etisk adferd
- reflekterer over sitt mennesk.
- syn og sine verdier
- arbeider etter ytre etiske retningslinjer
- Opplytt av pas. åndelige behov.

Nådd mål

MÅL FOR SYKEHJEMSPRAKSIS

i stor grad

middels

i liten grad

4.1. DIREKTE PASIENTRETTEDE PRAKSISSTUDIER (4 VEKTTALL)

Direkte pasientrettet praksisstudier i grunnleggende sykepleie er på 8 uker.

I dette praksisstudiet skal studenten arbeide med utvikling av egne ferdigheter i grunnleggende sykepleie, som har til hensikt å ivareta grunnleggende behov hos pasienten. Dette forutsetter at studenten arbeider med å se sammenheng mellom teori og praksis ved hjelp av kunnskaper, holdninger og ferdigheter fra de ulike kursene.

Erfaringer må gjøres av den enkelte student i den konkrete situasjon.

Praksisstudiet vil hovedsaklig gi studenten trening og erfaring i sykepleiens behandlende, lindrende og forebyggende funksjon.

Mål:

1. Studenten viser estetisk og etisk atferd i kontakt med pasienten.
2. Studenten anvender teoretiske kunnskaper og praktiske ferdigheter i reelle pasientsituasjoner.
3. Studenten bruker sykepleieprosessen ved å samle data, formulere problemstillinger og utprøver ferdigheter i grunnleggende sykepleie i forhold til oppsatte mål.
4. Studenten reflekterer over egen og observert praksis i forhold til sykepleiebegrep, -rolle og -funksjon.

LÆRER, STUDENT OG PRAKSISVEILEDERS ANSVAR I DIREKTE PASIENTRETTEDE PRAKSISSTUDIER.

Student, praksisveileder og lærer er forpliktet til å arbeide bevisst i forhold til praksisstudiets innhold, organisering og hensikt.

RETNINGSLINJER FOR SKRIVING AV DAGBOKSNOTAT

Hensikten med denne formen for oppgave er at studenten skal rette oppmerksomheten mot spesielle forhold eller egne ferdigheter i praktiske situasjoner.

Begynn med å velge en sykepleiesituasjon du har vært i med pasienten(e) som du vil skrive om.

1. Beskriver situasjonen. Situasjonen kan være en ferdighet som skal utføres eller en heldelse (situasjon). Ved en ferdighet beskriv mål forhanslignen, og gjennomføringen av den.
2. Spørsmål som skal være utgangspunkt for refleksjonen i dagboksnotatet:
 - Hvilke tanker, følelser og reaksjoner hadde jeg i situasjonen?
 - Hva lykkes jeg med/hva lykkes jeg ikke med?
 - Hva kunne jeg eventuelt ha gjort anderledes?
 - Hva har jeg lært?
 - Hvordan kan jeg videre anvende det jeg har lært?

Alle beskrivelser skal være korte, tildels i stikkordsform. Beskrivelsene må gi lærer en mulighet til å danne seg et bilde av situasjonen.

Dagboksnotatene leveres kun til lærer.

Godkjenning forutsetter at alle de nevnte punktene er dekket.

Gjennomsnittsforskjell mellom gruppe I og gruppe II. Vedlegg 8

1

DIAKONISSEHJEMMETS SYKEPLEIERHØGSKOLE
HARALDSPASS

EVALUERINGSKJEMA ETTER SYKEHJEMSPRAKSIS.

Hensikt med evalueringsskjema:

- Et arbeidsredskap i den videre planlegging av sykehjemspraksis. For å utvide undervisningsmetoder som gjør bruk av studentenes kunnskap og erfaringer ut fra den enkeltes nivå.

1. Informasjon om prosjektet har vært :

Mindre god

meget god

1 3 5 7 9 10

Gr.I: Gr.II
6,3 5,4

Kommentarer:

2. PRU-ukene:

- Utbytte av teoriundervisningen har vært:

Mindre god

meget god

1 3 5 7 9 10

8,2 8,4

Kommentarer:

- Utbytte av å trene på egenhånd under veiledning har vært:

Mindre god

meget god

1 3 5 7 9 10

8,0 8,4

Kommentarer:

- Utbytte av å jobbe med case har vært:

Mindre god

meget god

1 3 5 7 9 10

7,3 7,6

Kommentarer:

- var det noe du savnet ja — nei —
- i tilfelle hva:

3. Dagboksnotat:

- Retningslinjene for skriving var:

god

meget god

1	3	5	7	9	10
---	---	---	---	---	----

GrI: GrII

7,8 7,7

Kommentarer:

- Utbytte av å skrive har vært:

Mindre god

meget god

1	3	5	7	9	10
---	---	---	---	---	----

7,9 6,9

Kommentarer:

- Utbytte av å lese det opp for hverandre har vært:

Mindre god

meget god

1	3	5	7	9	10
---	---	---	---	---	----

6,1 4,7

Kommentarer:

4. Læringstrapp:

- Informasjon på forhånd var:

Mindre god

meget god

1	3	5	7	9	10
---	---	---	---	---	----

6,5 6,7

Kommentarer:

- Som arbeidsredskap har læringstrappen vært:

Kommentarer:

- har benyttet læringstrappen i samtale med praksisveileder:

Kommentarer:

5. Målsetting.

- Utbytte av å skrive har vært:

Kommentarer:

- Utbytte av å bruke den i planlegging av læringssituasjoner har vært:

Kommentarer:

- Antall målsettinger har vært:

for få passe for mange

Kommentarer:

- Har benyttet den i samarbeid med praksisveileder:
i liten grad i stor grad

Gr I; Gr II

1	3	5	7	9	10	5,4	4,3
---	---	---	---	---	----	-----	-----

Kommentarer:

6. Samtaletimene.

- Utbytte av samtale timene i praksis har vært:

mindre god						meget god	
1	3	5	7	9	10	8,2	6,1

Lengden på samtale timen har vært:

for kort	passe	for lang
----------	-------	----------

Kommentarer:

7. Hvilken gruppe tilhører du:

— gruppe I — gruppe II

8. Skolens opplegg som helhet:

- Utfra den erfaring som du nå sitter inne med - hvilke råd vil du gi til dine medstudenter som skal ut i sykehjemspraksis med tanke på skolens opplegg:

- Hvilke råd vil du gi oss lærere med tanke på PRU-ukene og sykehjemspraksis:

PÅ FORHÅND TAKK!

Marit Nergaard Aas

Ingfrid Kristoffersen